

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 11. rožnika 1886.

List 24.

K sklepu Šmarnic.

„Kdor mene najde, najde življenje,
in prejme zveličanje od Gospoda.“
Preg. 8, 35.

Nekako vse drugačne čutila navdajajo nas danes, ko tukaj pred altarjem Naše ljube Gospe presvetege Serca Jezusovega stojimo, kakor so nas navdajale prvi dan tega meseca. Prelepi majnik, prijazni mesec Marijin, nagnil se je h koncu. Danes se zadnjikrat tukaj zbiramo, da bi se z vami tolikanj priljubljeno šmarnično pobožnostjo zopet za eno leto od Marije poslovili. Vsako poslovilo pa ima nekaj bridkega v sebi. Zdi se mi, kakor da bi se imeli danes ločiti od dobrih prijateljev, bratov in sester, med katerimi smo celi mesec tako srečne ure preživeli. Bile so za vse, kateri so se pridno to leto zopet vdeleževali, ure materinega svarjenja in spominovanja, podučevanja in vterjevanja v dobrem, izglednega spodbujanja in navduševanja k čednostim Marijinim. Zdi se mi, da vam naravnost povem, kakor bi se mi danes imeli ločiti od ljubečega materinega serca, katero vedno tako vroče bije za nas. Saj Marija je naša dobra mati in nima drugega in večega hrepenenja, kakor nas vse zadovoljne in srečne storiti.

Prepičan sem pa, da tudi mnoge izmed vas navdajajo enaki občutki. In če tudi ste mnogi mnogo se ta mesec zatajevali, ko ste svoji zločnosti se ustavljali, si spanje in počitek pritergovali in v svoji gorečnosti prav pridno vstajali in k šmarnicam zahajali, mesto da bi bili ostajali doma ali se sprehajali po prostem zraku: vendar mnogi zmed vas, ali morda celo vsi si mislite sami pri sebi: O škoda, da se ta Marijina pobožnost že danes konča!

Toda, glejte pr. m.! vse na svetu je spremenljivo in večni majnik Mariji le tam gori cvetè, kjer vsi angelji in svetniki Marijo kot nebes in zemlje kraljico vekomaj častè.

Mi se sicer ločimo zdaj od Kraljice majnikove. Vsi ti venci in cvetlice se bodo odstranili, vsa krasota se bo z altarja pobrala; ali Naša ljuba Gospa presv. Serca Jezusovega bo še med nami ostala. K sklepu Šmarnic, ko ravno danes njen naj večji praznik obhajamo, nam kliče bolj živo kakor kedaj za slovo: Ostanite otroci moji: Varujte se greha in vsake nevarne grešne priložnosti: 1) Čisto vest si ohranite! 2) Pridno za menoj hodite!

Greh je, kateri človeka loči od Boga, ga Bogu in Mariji zopernega stori. Kako bi tudi tisti nad človekom svoje dopadajenje imeti zamogel, kateri je zgolj neskončna svetost, ako je človek z grehi obdan! In kako bi Marija ti stega ljubiti zamogla, kateri je s hudobijami ves umazan in ostuden! Blagor njemu, kdor ni nikdar svoje kerstne nedolžnosti zgubil in je vedno v stanu posvečujoče milosti božje ostal, kakor sv. Alojzij in mnogi drugi svetniki. Da, srečen je tisti, kdor od sv. kersta nobenega smertnega greha ni storil, ker ves čas svojega življenja pravico ima, otroka božjega se imenovati, Boga sme klicati svojega Očeta, Kristusa svojega brata, Marijo svojo mater, vse angelje svoje tovariše, vse svetnike in svetnice svoje brate in sestre, in katoliško cerkev v pravem in resničnem pomenu svojo mater. Vsaki trenutek, če je v stanu milosti božje, more pridobivati novih milosti in z dobrimi deli zasluženje za večno zveličanje. Ako se v takem stanu iz tega sveta loči, so nebesa gotovo njegove.

Še bolj srečen pa je tisti, če je še toliko milost imel od Boga, da ga nikdar tudi s kakim malim prostovoljnim grehom ni žalil. Toda le malo je takih, ki bi brez vsega greha preživeli na zemlji. — Pa srečni so tudi tisti, kateri so se sicer, žali da, v svojem življenju pregrešili, pa so se zopet z vrednim sprejetjem zakramenta sv. pokore z Bogom spravili, kateri so svojo vest v kervi Kristusovi resnično oprali, tako, da bi boljše storiti ne bili mogli, ko bi mesto mašnika Kristus sam vidno v spovednici sedel in nad njimi bi odvezo grehov bil izrekel. V življenju nekega redovnika beremo, ko je bil iz spovednikove sobe stopil, da je pred vratmi Kristusa stati zagledal, kateri ga je prekrizal in besede izrekel: „Jaz te odvežem od vseh tvojih grehov.“ Kolika tolažba napolnila je pač serce tega redovnika pri teh besedah!

Blagor nam, ako smo se z enako skerbim pripravljanjem, s tolikim kesanjem in s tako trdnim sklepom svojih grehov spovedovali, da nas besede mašnikov z enako tolažbo napolnujejo in da nam naše čutilo gotovost zveličanja vlija v serce. Da, jaz sem se v resnici, kar naj bolje sem mogel, spovedal. Ker sem potem nadalje svojo vest od nesnage greha čisto ohranil, daje mi trdno zaupanje, da se ne goljufam. Toda bodi Bogu potoženo, da se pri mnogih, kateri v grešnih navadah in priložnostih živè, reči ne more, da bi bili dobre spovedi opravljali. Sv. Terezija je na prašanje, zakaj se celo

toliko kat. kristjanov pogubi, prav odgovorila. — "Vzrok je le-tá," je djala, "ker so se slabo spovedovali." — Glejte, pr.! zato Marija vsem tako živo za slovo kliče: "Čisto vest ohranite!"

2) Pa tudi milo nam Marija pravi: "Za menoj hodite!" Njen nauk je nauk njenega božjega Sina, kateri nauk je on sam učil, dokler je vidno živel na zemlji. Ko je pa sam v nebesa odšel, so ga njegovia posteljni in učenci po vsem svetu razširjevali in zdaj pa njegovi namestniki oznanjujejo ljudem. Pa nauk Jezusov nam um razsvetljuje, ker nam pot kaže, po katerem je nam hoditi, da dosežemo svoj namen ter pridemo kedaj v nebeški Jeruzalem. Jezus sam pravi: "Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ampak bo imel luč življenja." (Jan. 8, 12.) Jezus je luč sveta, Marijo pa v lavretanskih litanijah častimo "jutranjo zarijo" — "Zgodnjo Danico," ker nam je bližnji prihod Zveličarjev naznanila. Kedar se jutranja zarija prikaže na nebu, potem tudi prijazno solnce prisije izza oblakov. Temna noč, ktera človeka z grozo navdaja, zdaj zginjuje, pogled na jutranjo zarijo človeka zveseljuje in ložej mu je pri sercu, "ko dan se zaznanva," posebno če je bila viharna in žalostna noč, in človek se tolaži, da ga bode bližnji dan proteče nevarnosti rešil. Enako nas je Marija rešila groze greha, dala nam je Jezusa, kateri nam je v duhovnem milostnem oziru, kar je v naravi solnce, ktero vse ogreje, oživi in razsvetli.

Marija je Zgodnja Danica. O kako lepo nam sveti s svojim življenjem iz nebes na temno zemljo! Kako lepa je njena svitloba! kako jo občudujejo čisti duhovi, angelji božji! Žarki te zvezde so prednosti Marijine, njene prelepe čednosti. Od te zvezde žari nam svitloba naj čistejše nedolžnosti, naj gorečnejše ljubezni do Boga in do bližnjega, naj globokejše ponižnosti in spoštljive pokorščine, poterpežljivosti in vdanosti v presveto voljo Božjo. Ob kratkem, vsako čednost nahajamo na Mariji v naj večji človeški popolnosti.

S sv. Bernardom vam toraj kličem: "Ozirajte se na to zvezdo, glejte na zglede Marijine in posnemajte jih v sv. gorečnosti." Nikar ne hodite za tisto lučjo, ktero tako zvani olikanci pred svetom zažigajo. Ti sicer veliko o luči, o svetlobi govoré in verne kristjane le mračnjake, sužnje teme imenujejo. Pa to so vam krivi preroki. Njihovi nauki so zmote, veče, ktere tistim, kateri tavajo za tako lučjo, sreče in blagoslova ne prinašajo, ampak nesrečo, prekletstvo in pogubljenje.

Naj vas krivi nauki novih lučnjakov nikar ne motijo, temuč zvesto se deržite naukov Jezusovih in izgledov Marijinih. Ozirajte se pogostoma na Marijo — to Zgodnjo Danico, posebno zjutraj, kedar svojo jutranjo pobožnost opravljate. Mislite potem večkrat čez dan na njo in posnemajte njene prelepe čednosti! Posebno pa ob času skušnjave mislite na Marijo in jo z detinsko zaupljivostjo kličite na pomoč, da bi se serčno vojskovali ter venec zmage prejeli. Potem vas bo ta Zgodnja Danica v kraljestvo večne svitlobe pripeljala, kjer solnce pravičnosti sveti in kjer boste z Jezusom in Marijo večni majnik obhajali.

M. Kolar.

Romanje v Lurd.

Kdo bi dandanes še nič ne bil slišal o Lurdu, majhnem mestu na jugu francoske dežele, blizo tam, kjer mejí na Španjko? Kje je verno serce, da ne bi radostno poslušalo poročil o čudovitih milostih, s kterimi je Bog oni kraj oblagodil in ktere po širnem svetu deli na priprošnje Lurške Matere Božje, brez madeža spočete Device Marije? Že

je 28 lét tega, kar je Kraljica nebes in zemlje pobožno štirinajstletno deklico Bernardiko iz skalnate votline na samotnem griču blizo Lurda s svojo nebeško prikaznijo osrečila ter v znamenje resničnosti svoje prikazni iz peščenih tal, kjer prej ni bilo drugega ko malo ternja in divjih róz, bogat studenec čudodelne vode odperla? Na tem homcu pa zdaj stoji krasna cerkev iz belega marmorja, kamor že leto za letom nad sto tisuč vernih iz vesoljnega sveta prihaja, s posebnim zaupanjem prosit milosti v svojih nadlogah, ali pa hvaležno spolnit obljubo za uslišane prošnje in molitve. Tu se vidijo dragocene darila, Mariji v čast na oltar položene; tu visijo v ginljivi zbirki mnogoverstne reči, ki so prej v raznih boleznih nadložnim služile v podporo, zdaj pa, kot ne več potrebne, zmagovito pričajo prečudno ozdravljenje; tu s stropa, pa od stén in stebrov vihajo prelepa banderca romarjev vseh dežel, različnih narodov in kraljestev. Mnogo pobožnih je na tem svetem kraju bilo že tudi iz našega cesarstva in nekaj celo že iz mile naše domovine. Ali romali so le posamezno, ne v procesijah, ne v imenu cele dežele, ali skupnega cesarstva; med banderci v Lurdu dozda še ni viditi nobenega avstrijskega, nobenega iz naših krajev. Spodobi se pa, da v tem tako čudovito omiloščenem svetišču tudi Avstrija izrazi svojo vernost, da tudi ona med zastave družih kraljestev posadi avstrijsko ter v imenu svojih narodov se Kraljici nebes in zemlje v pobožnosti pokloni.

V ta namen pojde letos 9. avgusta procesija iz našega cesarstva v Lurd, in sestavlja se je odbor, ki marljivo pripravlja in oskerbljuje, kar je za-to skupno romanje potrebno, da bi se vernim vdeleženje kolikor mogoče olajšalo. Odboru kot verhovni varh in pospešitelj nadzira dunajski nadškof kardinal Ganglbauer, in večina odbornikov biva kot centralni komité na Dunaju, so jim pa pridruženi tudi možje po vseh deželah, da, kakor poverjeniki, raznarodnim vdeleževalcem naj hitreje postrežejo s sveti in pojasnili, ako bi kdo želel se te božje poti djansko, ali pa le v duhu in s kako podporo vdeležiti.

Za Kranjsko sta izvoljena preč. gg.: kanonik dr. J. Kulavíc, in pa prof. Tomo Zupan.

Oklic odborov za to romanje se tako-le glasi:

V resnih in pomenljivih časih se katoliški svet vselej rad zateka k tisti vzvišeni in vekomaj mogočni Devici, ki je "strahovita kot dobro vravnana vojna truma" sterla kači glavo in ki je vedno pripravljena, o pravem času pomagati na prošnje svojih zvestih častilcev.

Zlasti pa je bandero Brez madežne tisto znamenje, krog kterega so se vselej zbirali zvesti katoličani. Šaj je to sv. bandero sam sv. Duh razpél, odkar se je za versko resnico razglasilo brezmadežno spočetje Device Marije. Ona je sama prišla iz nebes, da vzdigne to sveto bandero pred vojskujočo Cerkvijo, ker se je v Lurdu 18krat milostno prikazala in je rekla: "Jaz sem Brezmadežno spočetje."

Ta novi vojni klic proti peklenkim močem so verni katoličani dobro razumeli; zidali so v Lurdu Naši ljubi Gospéj prekrasno cerkev in tje jih zdaj na stotisoče roma leto za letom. Prav imajo! Kdor s cerkveno zgodovino živi, ta pač vé, kaj pomenja novi čudežni kraj v našem času, ki je v veri tako reven in ki naj rajši le kovino in grudo moli, pri tem pa tají Boga stvarnika. Vzroka nam je toraj dovolj, da romamo v Lurd. Bog je dal ta čudežni kraj našemu stoletju, ktero je zabredlo v silne zmóte in zato ljudi zadevajo prehude šibe, da bi oživile v spominu vseh ljudi vero na božjo Previdnost. In za to je pa ravno Lurd čez vse pravno mesto. Stoji pri vhodu k mnogoštevilnim Pire-

nejakim toplicam, kamor vsako leto iz vseh delov sveta vre na tisoče ljudi, in zdi se v poletnem času skoraj nekako predmestje Parizu, Berlinu in Petrogradu; zakaj bi li ne moglo biti ob enem tudi središče molitvi, veri in milosti? V resnici! Mati Božja si ni mogla izbrati primérnišega kraja, da bi bolj velikansko in bolj obširno svoj blagor oznanjevala in delila.

Če si ogledamo orodje, ktero je rabil Bog in brezmadežna Devica, da je ta čudežni kraj zaslovel, potem se še bolj zvika zaupanje v Našo ljubo Gospo. Bernardika, ubožna, bolehná, neizobražena deklica, ki ni znala več kakor rožni venec moliti, kako se je obnašala pri mnogih spraševanjih pred duhovnimi in svetnimi gosposkami! Kako mirne in jasne so njene besede, kako določna in stanovitna njena pripovedovanja! Kako junaško in nesebično se je vedla, ko jo je vse častilo? Bernardike še pripraviti niso mogli, da bi sprejela časne blagore in z njimi olajšala ubožstvo, ki je terlo njene starše. Ali ni tu Božja roka, ki si vselej izvoli slabotno orodje, ktero ni v nobenem razmerju z nalogo in z vspehi, za ktere je namenjeno? Ta Božja roka vterjuje naše zaupanje in nas krepko vabi v Lurdu.

V Lurdu se pa kaže tudi Božja vsegamogočnost pri čudežih. Kjer Bog s čudeži govori, se mora človek klanjati, mora dobiti tudi zaupanje. „Mnogo neovergljivih čudežev se je zgodilo v Lurdu, tako pripriterdi vsak, ki kaj več vé o tem, preč. škofu Tarb-skemu, in ti so nasledek in učinek čudežnih prikazovanj; tedaj morajo tudi te biti resnične in Božje delo. Kar je od Boga, je resnica; res, Božja roka se tukaj kaže.“ In tem čudežnim dogodkom ne moremo nič drugega pridjati, kakor besede Jezusove: „Če besedam ne verjamete, verjemite čudežem.“

Lurd ima verh tega tudi poterdilo od sv. Cerkve. Papež Pij deveti so izrekli, da so prikazovanja Matere Božje resnična, ter so oblagodarili romarje z odpustki, kakor jih tudi v tem času Leon trinajsti z enakimi dušnimi blagor osrečujejo. Pij IX so poslali tjakaj daril in leta 1876 so ukazali, da je Njihov tedanji nuncij v Parizu, mons. Meglia, podoba (statvo) Matere Božje v Lurdu v slovesni svečanosti kronal.

Jasno je tedaj, da nam Bog v našem času svojo vsegamogočnost in usmiljenost čudovito kaže v čudežnem kraju Lurškem. Marija pa Boga posameznih dobrot prosi. In tukaj naj bi mi ne imeli zaupanja? to svetišče Brezmadežne Device, kteremu ni enacega na svetu, naj bi bilo za Marijne otroke naših deželá brez moči? Ali naj samo zvesti častilci Brezmadežne v Avstriji zamaše ušesa, da bi ne čuli klica Matere Božje v Lurdu: „Hočem, naj v procesijah sem prihajajo; tukaj želim videti svoje otroke.“ Tega ne verjamemo. — Podpisani odbor tega avstrijskega častnega romanja, kterega zavetstvo je prevzel prečastiti kardinal in nadškof Dunajski Gangelbauer, se temveč terdno nadja, da jih bo prav mnogo se čutilo srečnih osebno položiti obljubno bandero Naši ljubi Gospej v Lurdu pred kolena, ta dragoceni dar častilcev Matere Božje v Avstriji, da se vredno vversti med stotino drugih daril, s kterimi so skoraj vse dežele katoliškega sveta to veličastno hišo Božjo okrasile in jo še krasé.

Oni pa, ki niso tako srečni, da bi se sami vdeležili te Božje poti, naj svoje češčenje do M. Božje s tem pokažejo, da kako majhno darilce zato odmenijo in izročé kteremu izmed odbornikov, da tako vsi združeni poslavimo Boga in blaženo Njegovo Mater ter se zagotovimo njene obrambe. — Božja pot bo seveda imela tisti značaj, kterega blaga Mati grešnikov v Lurdu pri prikazovanjih s početka sama določuje, rekoč: „Za grešnike morate moliti. Delajte pokoro, pokoro, pokoro!“ „Pojdite in pijte pri studencu (namreč sa. zakra-

mentov) in omijte se!“ Božja pot naj bo tedaj delo molitve, pokore in dušnega prerojenja. — Ker jih je pa izmed nas veliko, kterim je presv. serce Jezusovo na priprošnjo Naše ljube Gospé iz Lurda na duši ali na telesu skazalo milosti, bodo romarji obiskali tudi cerkev presv. Jezusovega serca v Paray-le-Monial-u, kjer se bo od 21. rožnika ravno druga stoletnica praznovala v hvaležen spomin na razodenja Božjega Učenika bl. Margareti Mariji Alacoque (r. Alakók).

Vdeležujmo se tedaj milosti v Paray, kakor sploh Božje poti iz Avstrije tako, da se bomo vsaj nekaj hvaležne skazali za dobrote, ktere smo od presv. Serca Jezusovega na priprošnjo Brezmadežne prejeli in jih še v prihodnost upamo prejemati.

Sv. Oče Papež Leon XIII so s pismom 30. sušca 1886 tistim, ki se bodo božje poti k Naši ljubi Gospej v Lurdu to leto vdeležili, naslednje odpustke podelili: 1. Popolnoma odpustek vernim, ki kteri koli dan svojega popotovanja vredno prejmejo zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa, in 2. Popolnoma odpustek tistim, ki, doveršivši božjo pot, sa. zakramente prejmejo in ktero cerkev ali kapelico s podobo (statvo) Lurške Matere Božje obiščejo ter ondi po namenu sv. Očeta pobožno molijo za edinost keršanskih vladarjev, zatrenje krivoverstva in spreobrnjenje grešnikov. Ti odpustki se tudi lahko vernim dušam v vicah na korist obernejo.

Romarski vlak pojde 9. avgusta t. l. z dunajskega kolodvora zahodnje železnice (Westbahnhof) in bode vsa pot terpela najmanj štirinajst dni. Ura odhajanja se bo deležnikom pozneje enkrat naznanila. Šla bo pot čez Solnograd, Inomost, Arlberg, Zurih, Genf, Lijon in Cette v Lurd (tri dni obstanka). Od tod nazaj preko Cette, Paray-le-Monial (en dan obstanka), Lijon, Genf, na Dunaj.

Vožnje karte (brez oskerbljenja hrane in prenočišč) bodo za vso pot (tje in nazaj) za osebo v prvem razredu stale 130 gld. a. v., v drugem razredu 92 gld., v tretjem pa le 65 gld. Proste pertljage po vnanjih železnicah ne dovoljujejo. Pot iz Paray nazaj stori tudi, če kdo hoče, posamezno vsak zase. Deležniki tega romanja so prošeni, da bi znesek za vožnjo karto, ktero si želé, pa verh tega še naj manj po deset gld. za votivno romarsko bandero in kako spričevalo domačega župnika ali pa priporočilo kterega odbornika poslali naj zadnje do 1. julija t. l. na Dunaj z napisom: Kunsthandlung, Johann Heindl, Wien, I. Stefansplatz, Nr. 7. Ker imajo v Švici in na Francoskem denar le po zlati veljavi, naj se vsakteri s potrebnim zneskom v frankih ali napoleonih preskerbi. Da bi se vdeležnikom iz raznih dežel pridruženje k romarskemu vlaku olajšalo, so vradi avstrijskih železnic bili naprošeni, po zadevnih čertah cenejo vožnjo dovoliti.

Na Dunaju 10. maja 1886.

Odbor:

Dr. H. Zschokke (Čoke), papežev hišni prelat, na Dunaju, načelnik. P. Makarij Obernhummer, kapucin v Gmundnu, načelnika namestnik Magr. A. Freudhofmeier, direktor pri Salezijankah na Dunaju, načelnika namestnik, J. Heindl, um. tergovec na Dunaju. H. grof Brandis v Lincu. J. V. grof Waldstein na Dunaju. Fr. baron Dalberg na Dunaju. Magr. Fr. Scheibelberger, tajnik kat. ljudskega društva za Gornje Avstrijanske. L. grof Valdburg-Zeil na Dunaju. F. grof Gourci-Droitaumont na Dunaju. Dr. J. Kulavic, kanonik v Ljubljani. Dr. J. Križanič, kanonik v Mariboru. A. Schöpfleuthner, spirituval pri Uršulinkah na Dunaju. T. Zupan, c. kr. profesor in kozist. svétnik v Ljubljani. F. grof Hartig v Bozenu. M. grof Fries, c. kr. legacijaki svétnik v Meranu.

F. Florian, župnik v Fasovi na Moravskem. O. baron Somaruga v Gorici. N. Roglić, c. kr. gimn. prof. v Zadru. J. Roller, stolni kurat na Dunaju. J. Koch stoljni pridigar na Dunaju. J. Leb, tergovca na Dunaju. J. Glaser, tergovca na Dunaju. F. Aumayr, računski asistent na Dunaju. —

K sklepu pa bodi pristavljeno še malo besedic o Lurški Mariji Devici v Ljubljani „pod Rožnikom.“ Mnogi bi šli radi na Božjo pot v Lurd na Francosko; ker pa tega ne morejo, se zamorejo odškodovati z romanjem k Naši ljubi Gospej Lurški pod Rožnikom, kjer častimo ravno tisto Marijo Brezmadežno, ktera se je v Lurdu prikazala. Tudi tukaj, kakor se večkrat sliši, so se marsiktere milosti po Mariji Lurški od Boga sprosile. Posebno pohvaliti moramo fabriške dekleta, ktere kakor se sliši, dan na dan hodijo pred to prelepo znamenje Lurški Mariji D. čast skazovat. Enako pa tudi druga mladina in veliko gospode, ki se hodijo Mariji Lurški pod Rožnikom priporočevati. To je res lepo znamenje, kako taki čutijo, da so hudi časi in se je treba posebej priporočevati Lurški Mariji D. za varstvo. Rečem ti, grešnik, grešnica! če ti je težko teže svojih grehov spovedati in znebiti se, teči k Lurški M. D. in prosi jo za pomoč in serčnost, in kmalo boš pokleknil, pokleknila pred spovednika ter dobiš zopet presladki mir, kakoršnega svet ne more dati! Tedaj le pridno v naš Lurd pod Rožnikom!

GOVOR,

rečen 26. vel. travna t. l. na grobu pokojnega Valentina Lah-a*)

Bogoljubni kristjani!

Grozna in nečloveška dogodba, ki se je preteklo noč zveršila v mesticu bosanski Dubici, napolnila je z resno tugo in žalostjo srce vsakega človeka, tudi še nekeršanskega, in ostala bode kakor črni spominček zaznamnjana v občni zgodovini narodov, še posebej pa pri potomcih pričujočega prebivalstva.

Našlo se je neko razbojniško tovarštvo, ktero, ali iz pohlepe za denarom, ali s pobudo kakoršnih koli drugih nakan, doveršilo je poklensko delo ter je po nesmiljenem načinu pretergalo nit še krepkega življenja vrednemu pokojniku, zglednemu mašniku, dobremu pastirju in očetu Vašemu, Valentinu Lah-u; mi pa smo ga spremili na to mesto, kjer bode njegovo hudo izdelano telo počivalo.

Pokojnik bil je po rodu naš brat Slovenec, kateri, iskajoč edino le slavo Božjo in duš zveličanja, pustivši svoje domovino, rod, prijatelje in druge tovarše, prišel je — pet let je tega — v to révno pokrajino, da bode tukajšnjim rojakom in drugim naseljenikom duhovni vodnik in paši zveličanja: ali kakošno mu je plačilo za njegov in prizadevanje! —

Vaše solzne oči, Vaš glasni jok in žalovanje razodeva, kako po pravici ste ga spostovali in ljubili; pa nehaite jokati, ne more učenec biti nad Učenikom. — Neprijatelji keršanstva so vselej gledali najprej odpravljati pastirje, da čedo razkropé. Ni li preljudi Zveličar

sam, niso li aposteljni, njihovi nasledniki škofje in mašniki mnogo imeli preterpeti zaradi Jezusovega imena in poslednjič še mučeniške smerti umreti? Toda kri ss. mučnikov Gospodovih bila je seme, iz ktereja je poganjalo kristjanov na tisoče. Ko je tedaj odstranila peklena roka Vašega pastirja, prikazalo se bode iz njegove nedolžne kerví na stotine drugih misijonarjev, ki bodo zbirali Jezusovo razkropljeno čedo in jo vodili v edino njeno ovčarnico. In vled tega bodite tudi Vi stanovitni v véri, ktero Vas je učil pokojni, ostanite nepremakljivi v spolnovanji svojih dolžnosti; ne dajte se plašiti in ne razkropjevati se; — pastirja bodete dobili, ako tudi bi ne bil za Vas po vsem to, kar je bil pokojnik! Kar je za Vas storil, to Vi sami najboljše veste, sej sam zase — djál bi — prav nič potreboval ni. Siromašna kočica, priprosta hrana, vse njegovo življenje bilo je bolj pušavniško, in to vse zato, da je mogel več Vam pomagati!

In zdaj, obnašajte se, kakor se spodobi kristjanom, in bodite pokorni poglavarstvu. Vsake zdražbe in maščevanja se ogibajte, in med Vami naj se ne slišijo prepiri in psovanja. In dokler ne pride daljna odloka presvitlega Vašega škofa iz Banjaluke, obračajte se v svojih duhovnih potrebah do mene, pridno vsi hodite v cerkev ter se v molitvah spominjajte duše ranjcega, za čegar dušo zmolimo tudi zdaj „tri očenaše in tri češenamarije.“ — In duša umerlega svečenika Valentina, pa duše vsih vernih mertvih naj po usmiljenju božjem v miru počivajo. Amen.

Josip Kolarić,
dekan in župnik.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Procesija za sveto leto na vnebohod popoldne je bila silno velikanska in častitljiva, da v Ljubljani ne kmalo kaj tacega. Vdeležil se je s premiloštnim gosp. škofom na čelu stoljni kapitelj z drugimi duhovni in bogoslovci, pa nezmerno število vernega prebivalstva. Franciškanška cerkev je bila vsa napolnjena in ko smo po molitvah prišli iz cerkve, so se vidile napolnjene še vse špitalske ulice, in ko so prvi dospeli k sv. Petru, so bili zadnji še pred franciškanško cerkvijo. Doli gredé se je na glas molil sv. rožni venec in pri odstavkih je seglo vmés petje o zadevnih skrivnostih sv. rožnega venca, kar se je prav lepo podalo. V cerkvah je g. stoljni kaplan M. Kolar, ki je tudi med obhodom za red akorbej, z léce na glas molil molitve za odpustke. Nazaj gredé so slovesno peli lavretanske litanije in pri odgovorih so se menjale razne kitice in napevi. Velikansko in častitljivo je bilo, ko je poslednjič iz vse naj tesnejše natlačene stoljne cerkve z enim glasom germelo: „Marija k Tebi uboge réve — Mi za pušeni vpijemo — Objokani otroci Eve — V dolini solz zdihujemo!“ Bilo je izpostavljeno presv. Rešnje Telo, s katerim je poslednjič preč. gosp. stoljni župnik Urbas dal sv. blagoslov. To je bila mogočna katoliška demonstracija, ki je z vernim srcem Boga častila, nikomur pa ne serca žalila!

Iz Ljubljane. (Šepetačem in šepetavkam v cerkvi.) Vidil sem dva majhna paglavca pri pregraji pred velikim altajem, ki sta med veliko sv. mašo skor celi čas govorila, šepetala in tako živo čvekala, da se je celo na otročjih obrazih vidilo, koliko si imata eden drugemu povedati! Naj bi take nespodobneže starši ali posli vender raji pred seboj imeli, da bi tako hudo ne begali drugih in ne skrunili službe božje! Kako bo blagoslov Božji od najsvetejše daritve lil in rosl na take pre-

*) Ko nam je v zadnjem listu eden pridnih naših naselnikov v Bosni tako obširno popisal žalostno osodo gosp. misijonarja Val. Laha, pa omenil gniljive pridige preč. gosp. dekana Kolarića Jož. na grobu, smo pisali prečast. g. dekanu prosed za ta govor, in priljudno nam je poslal govor in še drugih stvari o pokojnem g. Lah-u, za kar vse smo prav serčno hvaležni. Vr.

derzneže? Ko bi bil mogel blizo, bil bi njima uho privil. — Nekteri se tudi kakor kozlički kar med mašo uderó iz cerkve! —

Parkrat poprej sem zapazil, da je bil manjši deček, ki se je prav lepo in spodbudno zadržal, zraven njega pa malo večji (mislim, malega brat), ki je pa že po „štucarsko“ imel „stekljačico“ v roki in se je prav malo spodbudno vedel. No, bi si mislil človek: mladi stekljačarji bojo zdaj opravljali mežnarjevo dolžnost in bodo pesé podili iz cerkve, ter mežnarjem ne bo treba opravljati tega opravila. No, lepo delo za gosposkega stekljačarčiča, ki je s palčico prišel molit v cerkev!

Vidil sem tudi že, da mali deček (ali deklica) je prav lepo klečal in imel ročice k molitvi sklenjene; nekoliko večemu zraven njega je bilo pa tako lepo obnašanje že odveč; stal je s šibico ali paličico v roki kakor „šteje“ ali pa se zvéral kakor neukretnež, in na obrazu se mu je vidilo toliko spoštovanja do svetiša, kolikor mucu!

Toliko o obnašanji nekterih malih in manjših; kakor pa se je navadil golobradež, tako bode bradač delal! —

Zdaj pa poslušajmo, kaj se je bilo dvema šepetavkama v H... pripetilo, kar pripoveduje „Wahrheitsfreund.“

V nedeljo - večer so se ljudje že k počitku napravljali, kar se zvon v zvoniku z močjo oglašil.

„Kaj je, kaj je?“ vse poprašuje. — „Sej cerkev je zaperta in ključí v duhovski hiši!“ Sosed budí sosed. Okna se odpirajo, ljudje puhajo na cesto. Cerkevnik zasopljén priletí in odpre cerkvene vrata....

Kaj je bilo?... Dve ženski na koru ste tako živo šepetali in imeli svoj sojim, ko so ljudje iz cerkve odhajali, da niste vedile, kdaj je cerkvenik zaklenil cerkev, in bila je nevarnost, da utegneta biti celo noč zaperti. To bi bil pa zanjí prevelik strah, torej poskuša ena omenjeni pomoček in zazvoní.

Vse je bilo v smehu, ko vidijo jetnici iz cerkve priti.

Od tistega časa ženski še zmeraj radi govorite in čenčate: pa ne več v cerkvi.

Ko sem čital to dogodenco, so mi na misel prišli tudi naši šepetavci in berbljavci v cerkvi, kterim bi ne škodovalo malo ječe, pa tudi malo šibe.

Skrit zaklad. Milostljivi gospod prošt Jožef Zupan so blagovolili podariti ljubljanski deški sirotišnici ali Marijanišču vso zalogo bukev: „Nar lepši čednost in nar gerši pregreha,“ ki so bile poslovenjene po nemških bukvah sekovskega kneza in škofa dr. Janeza Zvergerja in natisnjene v Blaznikovi tiskarni v Ljubljani leta 1879. Te bukve smemo po pravici imenovati „skrit zaklad,“ ker so nekako pozabljene, dasiravno imajo tako veliko lepega in koristnega blaga v sebi.

V pregovoru pravi pisavec: „Ako verne obširneje podučimo, živo opominjamo, in jim natančneje kažemo, kaj jim je storiti in kaj opustiti, in kako si morejo pridobiti potrebno pomoč in stanovitno voljo z nebés: jim bo to z Božjo pomočjo in milostjo veliko sadú obrodilo: veliko nedolžnih se bo v čednosti vterdilo in se bo greha ogibovalo; veliko grešnikov bo dobilo stud do pregrehe in se bo spreobrnilo, veliko spreobrnjenih se bo obvarovalo preteče povernitve v greh in bodo stanovitni v čistosti. Te besede dovolj kažejo, koliko koristi je pričakovati od branja teh bukev za slehernega vérnega, ktereга koli stanú. Toraj bo veliko dobroto storil, sebi in drugim, kdor si te bukve omisli, posebej pa še tudi Marijanišču. Da bi tako koristna knjiga bolj med ljudí prišla, se je tudi cena znižala na 60 soldov. Dobivajo se v katoliškem društvu (v dr. Ahačičevi hiši na starem tergu šte. 13) in pri milostljivem gospodu proštu dr. Antonu Jarcu, predsedniku Vincencijeve družbe.

O postanku katoliške misije u bos. Dubici, te o groznem umorstvu prvoga nizačnega misionara Valentina Lah-a, svečenika *) biskupije ljubljanske.

Nepoznati zlikovci (hudodelniki), hajdugi provališo dne 25. svibnja o. g. jutrom oko 1/2 2 sata (ure) slaba zadnja vratašca njegove kukavne (ravne) kolibe, te udjoše (pridejo) unutra; našto se probudi njegov mežnar, otvorio vratašca svoje izbe, da vidi, što je vani. Ni na domaku svoje misli (ne še dobro si svést), bude od nadošavših razbojnikah ugrabljen, koji mu zaprietiše (zažugali), ako ih neodvede gore u sobu njegova „popa,“ da će ga skupa sa ženom i djecom sasjeći (posekati).

Nepreosta mu ino, obuzet smrtnom stravom (grozo), nego slabimi i klimavimi stubami (po slabih in gugavih stopnicah) povesti četu naoružanih u bosanskom odjelu, a jedan u dugom civilnom kaputu, te po obrazu crnom bojom oiičenih (černo namazanih) razbojnikah do vratih mirno počivajućega misionara. Došavši pred vrata svoga gospodara poviče (zakliče) mu: „Gospodine ustajte, njeki Vas ljudi traže (išejo);“ jer tako reći bijaše mu od prisutne, skoro paklene čete zapovjed; na što oni nadovezaše (k čemu se oni pridjali): „trebamo iznoviec.“ — Revni (goreći) misionar kao uvijek tako i sada nepočasio časa (ni mudri) prem je pol druge ure poslie (o poli dveh po) polnoći, ustane sa svoje priproste postelje, obukao reverendu (talar) i kaput, još u čarapah (nogovicah) — otvori vrata, našto hajdugi nahrupišo ozbiljnim (resnim) glasom: „daj novce amo.“ Na to im odgovori misionar: „odakle ste Vi. kakove novce, da ja Vam dadem, ja novaca i neimam.“

Na to i opet zagrmí četa od 4 razbojnika: „daj novce“ — nečekajuć odgovora — izpali jedan kuburu u nevine grudi (nekak samokres v nedolžne prsi) vriednoga pokojnika, povriedio (rani) mu srdce junačko.

Ali neklone duhom (ne uklone duha) vriedni sluga božji jer se šnjimi kolebajuć dokotria (rovajoć pritira) niz stube (stopnice) u dolini sprat (podestropje); na što zamahne jedan ostrim handjarom, kog dočeka (pristreže) hrabra ljevica izmučena muža, rasieče handjar po dlanu; te zadobio još nekoliko udaracah o glavu — izpusti iznemogav — napred pognut plemenitu dušu svoju, i tim svrši svoj vremeniti život, umre upravo mučeničkom smrću (smertjo) u dobi od 53 godin. O to na sreću za vrijeme te borbe uteče nekako mežnar dolje; pohiti u susjedstvo za oružnike, koji odmah priskočiše i zaprietiše (zadržali) bieg jednog hajduka, dečim ostala trojica već izmakoše (pobegnili), — netražec (ne iskajoć) novaca, samo da se apase (rešijo). Ovaj pak zatečeni (zasačeni) popne se na krov misionarove kuće te šnjim vodjahu oružnici skupa sa nadošavšom katoličkom svetinom (z došlim katol. ljudstvom vred so žandarji imeli) čudan boj; jer nehtijuć se predati (ne hotec se podati), ukljanaose vješto (umikal se spretno) hitcem (strelom) oružničkih pušaka, prieteć se prisutnim (žuga-joć pričujućim), i trčac (tekajoć) od jednoga prozora (okna) do drugoga kuburom, vrebao je zgodu (stregel po priliki) za bieg, ali mu nebijaše moguće uteći, dočeka upravo sunčani izhod.

Videći, da drugo nije, predade se oružnikom, otvorio sam vrata, našto svjetina (ljudstvo) obuzeta čudnim čuvstvom, težnja za osvetom, a znatiželjnost, jeli im blagi i dobri pastir i dobročinitelj još na životu — nahrupi unutra, videć zlostavljena (grozno zdelanega) milog si svećenika mrtva. — O ljudski zakone (postava), braniš pravom, tolm prigodom okrutnika (po pravici o

*) Spis, za ktereга smo iz serca hvaležni prečast. g. poročniku, je obširen, pribčimo pa danes le žalostni konec, ki zadeva smert g. V. Lah-a; drugo pribodnjč Vr.

taki priliki braniš trinoga), jer razjarena svjetina, napojena otrovom osvete, izkalila (ohladila) bi u čas srdce svoje nad okrutnikom; neznajući, da će im isti izpovjediti (naznaniti) razlog i namjeru, te očitovati (razodeti) društvo, s kojimi je svoje nedjelo počimo. Od zlikovaca (hudodelnikov) do sada su uhvaćena (vjeti) četvorica, potjera (preganjanje) i velika iztraga (preiskava) još traje, stvar se razvija, te se je nadati, da će se ciela urota (zarota) razbistriti i otkriti.

Isto nedjelo probudilo je obću tugu u cijeloj ovdje okolici, te pokojnika sažaliva svatko, tko ga je imao priliku poznavati, a najviše plaču za njim njegovi župljani, kojim bijaše pravi otac.

Mrtvo i izranjeno tijelo pokojnikovo bijaše isti dan posle podne sudbeno-liečnički pregledano, te u sriedu dne 26. svibnja u jutro uz „requiem“, kog je služio vč. g. Josip Kolarić u kapelici pokojnika, na ondašnjem groblju, gdje je i govor rekao, u bos. Dubici pokopano.

Sprevod mu bijaše dostojan, kakovog u bos. Dubici još nikad bilo nije, kojemu prisustvovahu (pričući bili) priličan broj dušah susjedne župe dubičke, zatim velik broj župljanah pokojnikovih, koji zasviđoše svoju težku žalost neprestanim plačem i naricanjem starog i mladog. U nadgrobnom govoru ocrtao (popisoval) je u kratko župnik dubički misionarov rad (djanje) i žrtve, te opomene prisutno pučanstvo, da se razborito (pametno) ponaša, preporuča dušu njegovu molitvam vjernikah, te ih upućuje, da se do daljnje odluke presvietloga biskupa Banjalučkoga u svojih duhovnih poslovih nanj obračaju.

Napokon i sam, kao dionik iste žalosti, pohitih napisati ovo na grobu u znak osobitoga štovanja svih istomišljenika prema pokojniku, kojim će njegova plemenita djela i osobne vrline ostati u trajnoj uspomeni. Večni mu spomen!

U Dubici dne 29. svibnja 1886.

Kaljena plesna veselica.

V nekem mestu na Šlezkem je bil leta 1846 odveč veselimi tovaršem sv. postni čas že vse predolg, huda strast vlekla jih je, da v sredi posta napravijo ples. Dušni pastir pobožen duhoven, že močno priléten, je temu nasprotoval kolikor je mogel; toda ne menijo se zanj in njemu ukljub napravijo velikansk ples ravno neko nedeljo večer, ko se vendar vsaka zvesta keršanska duša za resnobo prizadeva. Gostilna, kjer se je za ples strastna družba sošla, bila je koliba; znotraj in zunaj bil je oder z deskami opažen, z malcem (gipsom) prevlečen, v sredi pa med stenami bil je prazni prostor s suhim mahom napolnjen. Pri tej plesni veselici pa, ker je bilo še zgodaj v postu in tako še v merzlem letnem času, se je moralo prav dobro kuriti, vsaj tako dolgo, dokler se plesavci niso ugreli. Kar neprevidoma pa, v sredi noči, je plesišče v svitlem plamenu! Suh mah se je bil vžgal od vročine železne peči, in zdajci je vse okrog švigal svetel plamen, pred katerim se je druhal med strašanskim krikom dervila doli po stopnicah. Vendar zasegel je nekatere plamen in jih grozno osmodil in ožgal. Drugi ponesrečili so se pri begu; večina se jih je prehladilo, ko so v taki naglici iz vročine prišli na hlad, in bolni so bili po več tednov; vsi pa so bili od groze prepadeni. Mnogi videli so v tem šibo Božjo; nekteri hudovoljni, se vé, imenovali so ta dogodek le čisto naraven primérlejš, tri osebe so pa pozneje umerle za ranami, katere so dobile pri požaru, spoznale v svoji bridkosti, da jih je Bog kaznoval s nesrečo, in umerle so spreobrnjene in spravljene s svojo Cerkvijo, katero so bile pred enim letom zapustile.

Tako je pozemeljaki ogenj vsaj tri duše — kakor smemo upati — večnega ognja obvaroval. (30 Strafgerichte, str. 194.)

Enacih žalostnih dogodov, ki si jih nespametni plesavci nakopujejo, je vse polno; toda o vesoljnem potopu ljudje niso verjeli, in tudi zdaj mnogi ne verjamejo; zato morajo čutiti. Nikoli tedaj ne dražimo pravice božje z neumnim plesom, kakor tudi z drugimi grehi ne!

K svetemu Duhu.

O sveti Duh, Ti Duh resnice,
Očetu, Sinu v vsem enak;
Ti úči svoje nas pravice,
Toláznik bodi nam krepák!

Kot perve nekda si kristjane
Za dobro vnemal, Cerkvi v rast,
Tako naj milosti nam dane,
Pospešijo le Božjo čast!

Modrosti prave Ti nas úči,
Nam daj spoznati nje pomen;
Približaj nas k resnice luči,
Dosežemo da svoj namen.

Naš um razsvetli in razžari,
Umemo da življenja pót;
Vse zlobe greha nas obvari,
Nas vsih obvari grešnih zmót!

Kar nam je blagor, večna sreča,
Le tó naj vsigdar bo nam mar;
Ljubezen sveta in žareča,
Naj milosti bo Tvoje dar!

O, daj nam terdno v veri stati,
Kreposti nam dodeli dar;
Kar nam veléva Cerkev mati,
Da radi spolnimo vsikdar!

Ti znanje naše nam razšíri,
Ponižnosti nam daj duhá;
Modrosti prave tam so víri,
Pohlevnost kjer svoj dom imá.

Pobožnost pravo daj nam tudi,
Kristjanu, ki je prava čast;
O duša za njo se potruđi,
Da bodeš večno Božja last!

Ti v strahu Božjem nas ohrani,
Grešiti naj se vsak bojí;
O sveti Duh, pri nas ostani,
Da čednost skerbno vsak gojí!

O sveti Duh, Ti Duh resnice,
Očetu, Sinu ves enak;
O vodi naše Ti dušice,
Toláznik bodi nam krepák;

L. Z.

Vera, moja uteha.

Perva blaginja si vera mi sveta,
Nauk Gospodov, o cenjeni dar;
Zá-te ostane mi duša le vneta,
Tebe ceniti ne zabim nikdar!

Ti si mi zvezdica mila nebeška,
Dušno temoto mi ti razsvetliš;
Ti si edina uteha človeška,
Modro živetí le ti me učiš.

Človek brez vere je uboga sirota,
Išče brez mira posvetno radost;
Brez nje živetí prehuda je zmota,
Puhla brez vere je svetna modrost.

Srečen je, srečen, ki ga oblaževa
Vera presveta, življenja ves čas;
Blagor mu, kterega vera pregreva,
Srečno dosegel nebeški bo kras!

Človek ubogi, če greh te preganja,
Kje boš zavetja, pomoči iskal; —
Zá-te če križev ni konec nehanja,
Kdo ti bo iskrico upa prižgal? —

Vera presveta tolažbo ti daje,
Pošlje nadloge predobri nam Bog;
Up naj v Njega se nikdar ne maje,
Kajti On reši nas zopet nadlog.

Naj osrečuje vas svetna blišoba,
Ki vam pa rada nepokoj delí;
Meni pa vera bo draga do groba,
Njo pomnožiti si duša želí!

Perva blaginja si, vera mi sveta,
Nauk Gospodov, o cenjeni dar;
Ti me pripelješ v hišo Očeta,
Tje, kjer kraljuje veseljstva Vladar.

I. Z.

Razgled po svetu.

Sarajevo. „Srce“ od mesca vel. travna piše, da je 15. tistega mesca prevzvišeni nadvojvod Albreht dospél v Sarajevo. Sprejeli so ga od katoliške strani: presvitli nadškof s prečast. o. provincijalom, preč. kapiteljnom, mestnim župnikom in drugim duhovstvom, pa redovniki in nekteri naj imenitniši katol. meščani. Nadvojvoda se je posebno prijazno razgovarjal s presv. nadškofom in prašal ga med drugim tudi za sv. mašo naslednji dan, nedeljo. Ko nadškof odgovori, da bo on maševal, odgovori nadvojvoda z radostjo: To mi bo prineslo blagoslov na mojem popotvanju. Nadškof z duhovstvom ga drugi dan pričaka pri cerkvenih vratih in ga slovesno spremijo v cerkev, kjer je pri celi sv. maši pobožno klečal. Po sv. maši zapojó cesarsko pesem ter nadškof z duhovstvom spremi Nj. visokost do vrat. Proti enajstém se je nadškof z vsim duhovstvom v konatu predstavil Nj. Visokosti in pozdravil ga je s kratkim in krepkim hervaškim govorom ter naznanil popolno vdanost in ljubezen katoliškega prebivalstva do cesarske hiše. Nadvojvod odgovori, da bode prav z veseljem te občutke vdanosti tolmačil pred stolom Nj. ces. Veličanstva. Z vsakim spregovori še nektre prijazne besede in med serčnim „Živio“ se posloví. — 25. majnika se je nadvojvoda vernil s svojega službenega pota v Sarajevo; takrat je obiskal napravo redovnic „Božje ljubezni“ in napravo usmiljenih sester. In tu je bilo polno hvale zaradi prelepih nagovorov, petja in olikanega obnašanja otrok od vse slavne družbe, kajti spremljali so prejasnega nadvojvoda presvitli nadškof in drugo naj više duhovstvo, deželsko in vojaško osebstvo. Drugi dan so se isti z enakimi občutki poslovili z visokim gostom.

Spreobračanja v Maduri. Monsignor Canoz, apostolski vikar na Madurskem, naznaja, da je imel veselje 7 tamulskih mladenčev za mašnike posvetiti. Izučili

so se v Trichinopolskem semenišču. To so prvi mašniki domačini v oni poganski deželi. Blagor jim.

V Armeniji, kakor piše P. Brunel, je veliko gibanje v prid katoličanstva; 350 razkolnih armencev je prestopilo v katoliško Cerkev. Ondotna katoliška šola se je narastla od 70 do 130 učencev, in celo mesto se pripravlja na prestop k pravi veri.

Japenski cesar, ki ima naslov Mikado, se menda hoče dati kerstiti, in eden protestanških misijonarjev, je strah razodel zaradi tega „Eco d. Lit.“ ki te reči naznanja, pravi: Strah vrednega protestanskega pridigarja je iz tega, da Mikado, mož uma in logike, namerja postati katoličan in ne protestant.

Italia Vae clamat. Vsi življi se vzdigujejo zoper Italijo, ki je v nekterih letih storila toliko krivic papežu, cerkvi in vladarjem. Potresi so bili že grozno hudi, kolera se v drugič razširja, zdaj pa je še ognjenik Etna v Siciliji začel grozno rogoviliti. Mesto Nikolosi, ki šteje 2500 prebivavcev, je že v taki nevarnosti, da so vse od ondod odnesli, kar se dá premakniti, svete zakramente vzeli iz cerkv in vojniki nikogar več blizu ne pusté, ker 40 metrov široka in 16 metrov visoka ognjena reka (lava, žlindra) se valí proti mestu.

Iz Villanove naznanjajo laški časniki dogodbo, ki se res mora imenovati pravo žensko junaštvo. 21. majnika je bil stekel pes ugriznil na nekem travniku igrajočo šestletno deklico; potem je derl dalje in naletel dva majhna dečka, ugriznil enega v roko, drugemu pa je lice strašno raztergal. Tega poslednjega so precej prinesli v napravo usmiljenih Sester sv. Vincencija P. Prednica je brez pomude našla zdravilo, kakoršno je bilo edino mogoče tisti trenutek, toda zdravilo, ki je znano le samo junakom. Otroka vzame v naročje, pritisne stergano lice na usta in serka z večkratnim povzemanjem ostrupeno kri iz otročje rane — s koliko strašno nevarnostjo, da si sama bolezen nakoplje, to je slehernemu znano. Gosposka in zdravniki so una druga dva otroka vzeli v zdravstvo. Pes je bil ustreljen in poslan v Milan v živinozdravilsko šolo profesorja Piana z imenom, kjer se je spoznalo, da je bil v resnici stekel. Junaško djanje redovnice sv. Vincencija je obudilo silno občudovanje, vse je bilo ginjeno. Napravili so ljudje zbirko 200 lir in poslali so otroke v Pariz v zdravilno napravo „Pasteur.“ Preslili so omenjeno redovnico, da naj jih ona spremi, kar se je tudi zgodilo in odrinilo je 5 oseb, ker tudi oče enega oklanih otrok je šel z njimi.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Oseba za vdanost v Božjo voljo, da bi moglo kaj prav sveto leto opraviti. — Nekteri poživinjeni pijanci za spreobrnjenje. — Bolna oseba za pomoč. — Oseba v hudih dušnih in telesnih zadevah.

Zahvale.

Priserčna zahvala bodi naši ljubi Gospej prevetega Serca in Premurski Materi Božji! Opravljala sem devetdnevnic nji v čast s trdnim zaupanjem in sklepom, ako je volja Božja, da dobim primérno službo, hočem to v Danici naznaniti. Uslišana sem, zatorej izrekam iskreno hvalo Nji, katera nikogar brez pomoči ne pusti.

J. Primic.

Koledar za prihodnji teden:

14. rožnika. Binkoštni ponedeljek. S. Bazilij. — 15. Binkoštni torek. S. Vid. (Kvaterna sredi, post.) S. Janez Frančišk Reg. — 17. S. Adolf. — 18. (Binkoštni petek, post.) Ss. Marka in Marcelijan. — 19. (Binkoštna sobota, post.) S. Julijana. — 20. Perva nedelja po Binkošti. Praznik presv. Trojice.

Opomba. Bliza se prelepi god sv. Alojzija, angeljskega mladenca. Alojzijevo pobožnost rada opravlja pridna mladina; začne se lahko pred praznikom, o prazniku, ali tudi druge kratki v letu. Ko bi bolj pridno opravljali Alojzijevo pobožnost, bi marsikterim mladenčem rojce ne rastle; veste pa, da rogat človek — to je gerda pošast.

Listek za raznoterosti.

Č. g. Božidar Raič, župnik pri sv. Barbari v Hložah, derž. in deželni poslanec itd., ki se je delj časa v Ljubljani zdravil in bil tudi previden s ss. zakramenti, pa se mu je bilo nekoliko zboljšalo, je v nedeljo-jutro 6. t. m. nagloma umerl za serčnim mertvudom v 60. letu svojega življenja. Pokopan je bil z velikimi slovesnostmi v torek, 8. t. m. Bog mu daj večni mir.

Gospa Uršula Šventner, roj. Lavrin, znane Šventnerjeve ali Černetove družine, je umerla 7. t. m., v 59. letu svojega življenja. Priporočena v molitev.

V Št. Andreju, na Koroškem je 28. majnika pogorelo 46 hiš ter skup 59 poslopij; tudi čč. gg. jezuitom je ogenj naredil nekoliko škode. Zgoreli so tudi trije ljudje. —

V Pragi bode letos posvečenih 59 gg. bogoslovcev; posvečevanja bodo 25., 27. in 29. rožnika.

Iz Rima naznanjajo, da je Černagorski knez poslal v Rim poročnika, da sklene s papežem konkordat, kateri menda ima podeliti samostojnost (avstonomijo) črnogorskim katoličanom. Zadnji čas res je, da se ondotnim katoličanom zanesljive pravice zagotove.

Iz „blažene“ Italije se nekaj lét silo ljudstva preseljuje v Ameriko in druge tuje kraje. Vzrok je tlačenje in novo poganstvo laške vlade in framasonc.

Grünovanje. Ker so že vsi časniki pisali o nekterih šumih o preslavljanji „Anastazija Grüna.“ naj tudi „Danica“ zarad zgodovine reče le eno samo besedo, namreč: Ako kdo, bi Cerkev imela največ vzroka nezadovoljnost razodevati s preslavljanjem tega pesnika, če se ozir ima na obseg njegovih proizvodov; toda Cerkev sile nikoli ni terdila in tudi pri tej priliki ne.

V Travniku v Bosni se letos 1. kimovca prične že peti gimnazijski razred. Semeniško poslopje ima doveršeno pročelje in kapelico. Znano je, da to mladenško semenišče je v rokah čč. oo. jezuitov, kteremu je vodja naš verli rojak P. Hofer.

V Štangi. Shod sv. Antona se bo letos obhajal binkoštno nedeljo. Navadne procesije so po prazniku prvi dan. — Za altar sv. Antona so mi zopet darovali: čč. gg. žup. Jan. Teran 10 gld., Ig. Šalehar 5 gld., Ant. Verbaj 5 gld. gosp. Ant. Kroat 5 gld., prečastitev. Uršula Vidmar 5 gld. — Bog jim poplačaj na priprošnji sv. Antona čudodelnika! — Delo altarja so malo zakasnil delavci. Vendar bo z božjo pomočjo kmalo dokončano.

Miha Sajč, župnik.

Poterdilo in zahvalo. Podpisano cerkveno predstojništvo poterjuje, da je od veleč. g. L. Jeran-a, kan. in vrednika „Zgoduje „Danice“ v Ljubljani, danes sprejelo šest in osemdeset gld. in 50 kr. zbirka po istem listu za cerkev sv. Martina v Ziljski Bistrici na Koroškem,

in šteje si v sveto dolžnost, očitno naznaniti naj toplejšo zahvalo vsim blagim dobrotnikom, kakor tudi preč. gosp. vredniku za trud in poslanje omenjenega zneska. Bog poverni tisočkrat!

Cerkveno predstojništvo pri sv. Martinu v Ziljski Bistrici 4. junija 1886.

Luka Vavtžar,
župnik.

Marko Kaiser in Jakob Vigele,
ključarja.

Opomba. Iz Amerike nam je došla precej „Danicinih“ zavitkov v kovertu nazaj, kateri niso za nič drugega razun, da se mora na pošti drugo plačati. Nobeden naj toraj zavitkov nazaj ne pošilja. Odpravnštvo.

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Prečast. g. zlatomašnik J. Poličar 5 gld. — J. Z. R. 10 gld. — M. Š. B. 2 gld. — Gosp. Ign. Hladnik 13 gld. (od prodanih napjevov, kterih čisti dohodek je blagi dobrotnik odločil za naše dijake). — Č. g. Fr. M. 1 gld. — Dober prijatelj 1 gld. — „V zahvalo, ker se je zaždeva srečno izšla,“ 2 gld. 50 kr. — Čast. gosp. župnik Javorski M. Jereb 5 gld. — Neimenovan dobrotnik 1 gld. — Neka dobra družina 10 gld. — Najdenik 1 gld. 70 kr.

Za sv. Detinstvo: Iz Idrije 120 gld. — Iz Sore čast. g. župnik Fr. Porenta. 5 gld. — Iz Radolice po Barbi Lukan 5 gld. 50 kr. — A. Zakotnik 1 gld. M. Robas 24 kr., M. Matijan 24 kr. — Č. g. župnik Fr. Jarc 6 gld.

Za sv. Očeta: Iz Sore 1 gld. — D. B. 2 gld. — Čast. g. župnik Fr. Jarc 2 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Z Goričice še 1 gld. 40 kr. — Č. g. župnik Fr. Jarc 10 gld. — Z Gorjan zopet 3 gld. — S Trate 14 gld. 17 kr. — Iz Predvora 18 gld. — Z Borovnice 30 gld. — Z Verhnike 70 gld. — S Selc pri Železnikih 16 gld. — Z Ajdovice 12 gld. — S Škocijana pri Dobravi 26 gld. — Iz Horjula 27 gld. — Z Blok 40 gld. — Z Iga 24 gld. 60 kr. — S Teržiča 20 gld. — S Škofje Loke 50 gld. 60 kr. — Z Hotederšice 10 gld. — Z Gornjega Tuhinja 16 gld. 40 kr. — Gospodičina Tereza Bučar 5 gld. — Z Dobropolja pri Lašičah 10 gld. 20 kr. — S Ternovega Notranjskega 20 gld. — S Sorice 24 gld. 40 kr. — Z Begunj gorenjskih 18 gld. — S Šent-Vida nad Cirknico 4 gld. 60 kr. — Iz Podkrajja 14 gld. 21 kr. — S Cola 31 gld. 97 kr. — Iz Žabnice 8 gld. — S Stranj pri Kamniku 7 gld. — Iz Žaljne 20 gld. 50 kr.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Iz Sore 1 gld. — Iz Zatičine 3 gld. 14 kr. — Č. g. župnik Fr. Jarc 2 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Milostni gosp. stolni prošt Jožef Zupan 50 gld. — G. R. in M. V. 20 gld. po č. g. S. Z.

Za bandero Naše ljube Gospe presv. Serca: Neimenovana 1 gld.

Za pogorelce v Galiciji: Po preč. g. župniku J. Rozmanu 1 gld.

Za razširjanje sv. vere: G. R. in M. V. 25 gld.

Za zvonove v Sarajevu: D. B. 1 gld.

Za Lurško zastavo: Neimenovan duhoven 1 gld.

Za brat. sv. Dizma: Neimen. 1 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Dop. v T.: Take reči se morajo domá poravnati; od daleč še ne more soditi, kdo ima prav in kdo ne.